

การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

A Development of Meta Evaluation Program for Internal Quality Assurance Report of the office of Vocational Education Commission by Participation Action Research

จิตราวรรณ บุตรราช¹ จุฑามาศ แทนจอน² และพงศ์เทพ จิระโร³

Jittrawan Butarach¹ Juthamat Haenjohn² and Pongthep Jiraro³

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

E-mail: jittrawan.nok1980@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์สาขาวิชาวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

E-mail: drhaenjohn@gmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์สาขาวิชาวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

E-mail: pongthep@buu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาโปรแกรม และเพื่อทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 2) แบบสอบถามสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 3) แบบสอบถามความเหมาะสมของระบบการประเมินอภิมานการประเมินคุณภาพภายใน 4) แบบสอบถามระบบการพัฒนาโปรแกรม และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาโปรแกรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และใช้สถิติ คือ 1) ค่าเฉลี่ย 2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) มัธยฐาน และ 4) พิสัยระหว่างควอไทล์ ได้ผลการวิจัย ดังนี้ การศึกษาสภาพการดำเนินงาน ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สูงสุด-น้อยสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ประโยชน์ และด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายใน ตามลำดับ การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ระบบการประเมินคุณภาพภายใน 3) การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง SAR (Self Assessment Report) 4) โปรแกรมประเมินอภิมานการประเมินคุณภาพภายใน 5) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ และ 6) สรุปผลการประเมิน มีความเหมาะสม ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบของโปรแกรม 2) ด้านการสนับสนุนและการให้บริการการใช้งาน 3) ด้านประสิทธิภาพของโปรแกรม และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้โปรแกรม อีกทั้งเป็นประโยชน์ มีความถูกต้อง มีความเป็นไปได้และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ประสิทธิภาพของการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากและความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบการประเมินคุณภาพภายใน ควรสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการประเมินคุณภาพภายใน
แก่บุคลากร มีการนิเทศติดตามที่ต่อเนื่อง และจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมของแต่ละชุมชน อีกทั้งมีการ
สร้างเครือข่ายทางการศึกษาภาคประชารัฐให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ : การพัฒนาระบบ การประเมินอภิมาน การประเมินคุณภาพภายใน การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

Abstract

The objective of the research is operational research to develop the program and experiment to find out the effectiveness a development of meta evaluation program for internal quality assurance report of the office of vocational education commission by participation action research. The instrumentations are as follows 1. The group conversation recorded data 2. The questionnaire operation of internal quality assurance 3.The questionnaire appropriate data of internal quality assurance 4.The questionnaire of the development program 5.The questionnaire of satisfaction for development program. The data is analyzed by Confirmatory Factor Analysis (CFA) and Statistics are 1. Mean 2. Standard Deviation 3. Median and 4. Interquartile Range The analysis revealed as follows The operational research that prioritises internal quality assurance maximum to minimum namely the processing of internal quality assurance, the preparing of internal quality assurance, the use of the results of assessment internal quality assurance, the report of internal quality assurance as priorities. The development of meta evaluation program for internal quality assurance report of the office of vocational education commission by participation action research this research revealed that has divided into six steps 1. Bureau of Vocational Education Commission 2. The system for internal quality assurance of Vocational Education Commission of Bureau 3. The report of SAR. [Self Assessment report] 4. The meta-assessment system for internal quality assurance programme computing 5. The Bureau of Vocational Education Standards and Qualifications 6. The conclusion of the assessment. There are 4 suitable as follows 1. The design of programming 2. The support and service of using 3. The effectiveness of the programming 4. The usefulness of program include the Advantage, correcting, possible and Appropriated at the maximum level. The effectiveness the meta-assessment system for internal quality assurance of Vocational Education Commission of Bureau by participation research. The overall of the effect is in a high level of and overall of satisfaction is high level also. The suggestion is the executive officer and the organisation which is responsible for internal quality assurance. They should make to all officers realise about internal quality assurance and continue to supervise. To manage the education appropriate to context to the community. On the other hand, build up the connection by education civil stage to according to the need of government and private sectors.

Keywords : System Development, Meta Evaluation Program, Internal Quality Assurance Assessment, Participation Research

บทควาณวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายใน
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

1. บทนำ

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยหน่วยงานอิสระที่เรียกว่า “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)” และสืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ โดย สมค. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ. 2544-2548) และประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549 - 2553) [1] ปัจจุบันอยู่ระหว่างประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ปัจจุบันอยู่ระหว่างประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 - 2563) การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามมีความแตกต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกและรอบที่สอง คือ รอบแรกเป็นการปูพื้นเพื่อให้ทราบว่าได้มีการประเมินคุณภาพด้านการศึกษาเน้นให้ทุกคนในสถานศึกษารับรู้รับทราบว่าได้มีการประเมินคุณภาพการศึกษารับทราบว่ามีทั้งหมดกี่มาตรฐานกี่ตัวบ่งชี้ รอบที่สองเป็นการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาทุกตัวบ่งชี้และพัฒนามากขึ้นกว่าการประเมินรอบแรก อย่างไรก็ตามเน้นกระบวนการ PDCA ผลการประเมินจะออกมาว่าผ่านการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพหรือผ่านการรับรองแบบมีเงื่อนไขหรือไม่ผ่านการรับรอง ซึ่งผลการประเมินในรอบสองจะมีความละเอียดและลุ่มลึกกว่าการประเมินในรอบแรกและรอบที่สามเป็นการการันตีการศึกษา [2]

การประเมินอภิมาน ด้วยแบบตรวจสอบสำหรับประเมินอภิมานรายงานประเมินโครงการ (Program Evaluations Meta-evaluation Checklist) ที่พัฒนาขึ้นโดย Stufflebeam (1999) โดยอิงเกณฑ์มาตรฐานการประเมินโครงการของ The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation พบว่า รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกส่วนใหญ่มีคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินอภิมาน

โดยมาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ที่ประกันได้ว่าการประเมินคุณภาพภายนอกมีสารสนเทศสมบูรณ์ ชัดเจนมีคุณค่า ทันเวลา และเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ในระดับดีถึงดีมาก มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ที่มีการปฏิบัติที่เหมาะสมใช้เวลาและทรัพยากรประหยัดและคำนึงถึงอำนาจการเมืองในสถานศึกษาในระดับพอใช้ มาตรฐานด้านความเหมาะสมขอบธรรมที่จะสอดคล้องกับจรรยาบรรณและสิทธิมนุษยชน และมาตรฐานด้านความถูกต้องอยู่ในระดับพอใช้ [3]

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาได้จัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามภารกิจหลักของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด [4] ซึ่งมอบหมายให้แต่ละสถานศึกษาพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้กำกับตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยมีอุดมการณ์ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพคือ “การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้”

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน โดยใช้การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

2.2 เพื่อพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

2.3 เพื่อทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

3. สมมติฐานของการวิจัย

โปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีมาตรฐานการประเมินอย่างถูกต้องและสรุปอย่างสมเหตุสมผล

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 การศึกษาสภาพการประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1) ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ศึกษาเอกสารหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ/หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 421 คน จากบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 421 แห่ง

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ/หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 421 คน จากบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 421 แห่ง

กลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) โดยดำเนินการระดมความคิดเห็นด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ

เจาะจง (Purposive Random) เป็นการเลือกที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกด้วยตนเอง ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จำนวน 11 คน และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 22 คน จากบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษากรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 11 แห่ง

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และ 2) แบบสอบถามสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การส่งแบบสอบถามสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 421 แห่ง

5) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) และใช้สถิติ คือ 1) ค่าเฉลี่ย และ 2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1) ร่างการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน จากผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตรวจสอบโดยใช้วิธีการแบบ Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของระบบและนำผลการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลในรูปของคณะกรรมการร่วม (Joint Committee)

บทควาณวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมาณสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายใน
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

1.2) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน สรุปผลและนำผลมาปรับปรุงการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมาณสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมตามข้อเสนอแนะและสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมอีกครั้ง เพื่อให้ออกความคิดเห็นในลักษณะของการจัดระดับความสำคัญในคำถามแต่ละข้อ รวมทั้งระบุเหตุผล วิเคราะห์ข้อมูลในรูปของคณะกรรมการร่วม (Joint Committee)

1.3) นำโปรแกรมประเมินอภิมาณสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมที่ผ่านการปรับปรุงไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมอีกครั้ง ประเมินความเหมาะสมของการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมาณสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม แล้วนำผลการเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน จากผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยดำเนินการระบวนการคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random) เป็นการเลือกที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกด้วยตนเองจากผู้ทรงคุณวุฒินักวิชาการ ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) โดยดำเนินการระบวนการคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random) เป็นการเลือกที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกด้วย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จำนวน 11 คน และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 22 คน จากบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษากรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จำนวน 11 แห่ง โดยเชิญสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพเป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการจัดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาเป็นวิทยากรให้ความรู้และดำเนินการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลในรูปของคณะกรรมการร่วม (Joint Committee)

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 2) แบบสอบถามความเหมาะสมของระบบการประเมินอภิมาณสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และ 3) แบบสอบถามระบบการพัฒนาโปรแกรม

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การส่งแบบสอบถามความเหมาะสมของระบบการประเมินอภิมาณสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในและแบบสอบถามระบบการพัฒนาโปรแกรม ทั้งหมดแก่กลุ่มเป้าหมายและเก็บคืนด้วยตนเอง

5) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ คือ 1) มัธยฐาน 2) พิสัยระหว่างควอไทล์

4.3 การนำโปรแกรมประเมินอภิมาณสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมไปทดลองใช้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) จำนวน 2 วนรอบ ในแต่ละรอบประกอบด้วย 1) ขั้นการวางแผนการปฏิบัติงาน (Planning) 2) ขั้นการปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงาน (Acting) 3) ขั้นการสังเกตและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Observing) และ 4) ขั้นการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflecting) ดังนี้

1) การดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ/หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 421 คน จากบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 421 แห่ง

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ/หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 25 คน

จากบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน 5 แห่ง โดยดำเนินการกระบวนการคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random) เป็นการเลือกที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกด้วยตนเอง

กลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) โดยดำเนินการกระบวนการคัดเลือก ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random) เป็นการเลือกที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกด้วยตนเอง ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จำนวน 11 คน และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 22 คน จากบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 11 แห่ง

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาโปรแกรม

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การส่งแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาโปรแกรม ทั้งหมดแก่กลุ่มเป้าหมายและเก็บคืนด้วยตนเอง

5) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ คือ 1) ค่าเฉลี่ย 2) มัธยฐาน และ 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 การสรุปผลการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม การดำเนินการวิจัยในระยนี้ เพื่อสรุปให้เห็นการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม เมื่อการดำเนินการในระยที่ 3 เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ/หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 421 คน จากบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 421 แห่ง

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ/หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 25 คน จากบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 5 แห่ง โดยดำเนินการกระบวนการคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random) เป็นการเลือกที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกด้วยตนเอง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาโปรแกรม

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลคือการส่งแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาโปรแกรม ทั้งหมดแก่กลุ่มเป้าหมายและเก็บคืนด้วยตนเอง

4) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ คือ 1) ค่าเฉลี่ย 2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานโดยการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านที่มีดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สูงสุด-น้อยสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ประโยชน์ และด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายใน ตามลำดับ

5.2 ผลของการพัฒนาโปรแกรมการประเมินอภินามสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

1) ขั้นตอนที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากันทุกรายการ ดังนี้ รายการที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลตลอดปีการศึกษาเพื่อสรุปรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 รายการที่ 2 สถานศึกษาทุกแห่งสรุป

บทควาณวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายใน
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

และประเมินผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 มีความสอดคล้องกันทุกรายการ และกลไกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน 2 รายการ ดังนี้ รายการที่ 3 วิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายการที่ 5

หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน 3 รายการ ดังนี้ รายการที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายการที่ 2 สำนัก มาตรฐานการ อาชีวศึกษาและวิชาชีพ รายการที่ 4 ฝ่าย แผนงานและความร่วมมือ มีความสอดคล้องกันทุกรายการ

ตารางที่ 1 สรุปผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานโดยการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมิน
คุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการประกัน
คุณภาพภายใน

การดำเนินการ การประกันคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่ควรจะเป็น		PNI	ความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน	4.00	0.500	4.70	0.422	0.175	2
2. ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	3.97	0.530	4.69	0.435	0.181	1
3. ด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายใน	4.06	0.583	4.71	0.424	0.160	4
4. ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน ไปใช้ประโยชน์	4.02	0.657	4.72	0.467	0.174	3
รวม	4.00	0.502	4.70	0.399	0.175	

2) ขั้นตอนที่ 2 ระบบการประเมินคุณภาพภายใน ด้านกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน ทุกรายการ ดังนี้ รายการที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและ วิชาชีพ ร่วมกันกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 รายการที่ 2 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาเผยแพร่ข้อมูลในเรื่องการประกันคุณภาพ ภายในให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาทราบ รายการที่ 3 สถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) โดยงานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล และจัดส่งรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ให้กับสำนัก มาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา มีความสอดคล้องกันทุกรายการ และกลไก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน 7 รายการ ดังนี้ รายการที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ รายการที่ 2 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทุกแห่งรายการที่ 4 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา รายการที่ 5 หัวหน้างานแผนกวิชา รายการที่ 6 ครูทุกคนในสถานศึกษา รายการที่ 3 ฝ่ายแผนงานและ ความร่วมมือรายการที่ 8 เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 1 รายการ ดังนี้ รายการที่ 7 ครูผู้รับผิดชอบแต่ละมาตรฐาน แต่ละตัวบ่งชี้และมีความ สอดคล้องกันทุกรายการ

3) ขั้นตอนที่ 3การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง SAR (Self Assessment Report) ด้านกิจกรรมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากันทุกรายการ ดังนี้ รายการที่ 1 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในประจำปีการศึกษาทุกปี รายการที่ 2 วางแผนการ ประกันคุณภาพการศึกษา รายการที่ 3 ดำเนินการจัดทำ

ประกันคุณภาพการศึกษาตามแผน รายการที่ 4 จัดทำ SAR (Self Assessment Report) โดยหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งสรุปผลการประเมินคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 และส่งให้กับสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภายในสิ้นเดือนพฤษภาคมของทุกปี พร้อมทั้งทำการเผยแพร่ให้กับสาธารณชนทั่วไปทราบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องกันทุกรายการ และกลไกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน 4 รายการ ดังนี้ รายการที่ 1 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามคำสั่ง รายการที่ 3 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่ 2 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รายการที่ 4 ครูผู้รับผิดชอบแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 1 รายการ ดังนี้ รายการที่ 5 เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพและมาตรฐานและมีความสอดคล้องกันทุกรายการ

4) ขั้นตอนที่ 4 โปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ด้านกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากันทุกรายการ ดังนี้ รายการที่ 1 สถานศึกษาจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ตามการประเมินคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เสร็จ ให้ทำการเสนอผลการปฏิบัติงานให้ ผู้อำนวยการสถานศึกษาทราบโดยผ่านทางรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รายการที่ 2 กรอกข้อมูลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ด้วยโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของ สอศ. ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด (ภายในวันที่ 30 พฤษภาคม ของทุกปี) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องกันทุกรายการ และกลไกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 1 รายการ ดังนี้ รายการที่ 3 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน 2

รายการ ดังนี้ รายการที่ 1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา รายการที่ 4 เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 1 รายการ ดังนี้ รายการที่ 2 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือและมีความสอดคล้องกันทุกรายการ

5) ขั้นตอนที่ 5 สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ด้านกิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากันทุกรายการ ดังนี้ รายการที่ 1 เมื่อสิ้นสุดวันสุดท้ายของการส่งรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้ผู้ดูแลระบบของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ทำหน้าที่เข้าไปตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการรายงานของวิทยาลัยต่างๆ รายการที่ 2 บุคลากรของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ที่ทำหน้าที่ดูแลการประกันคุณภาพภายในของ สอศ. ทำหน้าที่เข้าระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อทำหน้าที่ป้อนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากสถานศึกษา และทำการสรุปรายงานผลการประเมินรายงานให้ผู้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพและผู้บริหารระดับสูงสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต่อไปเพื่อนำไปประกอบการวางแผนพัฒนา สอศ. ต่อไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องกันทุกรายการ และกลไกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากันทุกรายการ ดังนี้ รายการที่ 1 ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ รายการที่ 2 บุคลากรศูนย์สารสนเทศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายการที่ 3 บุคลากรภายในสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ที่ทำหน้าที่ดูแลการประกันคุณภาพภายในของ สอศ. รายการที่ 4 เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ (Admin) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องกันทุกรายการ

6) ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการประเมิน กิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ รายการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อนำเข้าข้อมูลจากฐานข้อมูล

บทควาณวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายใน
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

(Database) ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไปประมวลผล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จริง และนำผลนั้นไปประกอบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาให้เกิดประโยชน์และมีคุณภาพต่อไป พร้อมทั้งส่งผลย้อนกลับไปที่สถานศึกษารับทราบข้อมูลของตนเองเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงวิทยาลัยของตนเองต่อไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องและกลมกลืนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน 4 รายการ ดังนี้ รายการที่ 2 ผู้อำนวยการสำนักงานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ รายการที่ 3 บุคลากรศูนย์สารสนเทศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายการที่ 4 บุคลากรภายในสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ที่ทำหน้าที่ดูแลการประกันคุณภาพภายในของ สอศ. รายการที่ 5 เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ (Admin) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 1 รายการ ดังนี้ รายการที่ 1 เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีความสอดคล้องกันทุกรายการ

5.3 ผลการทดลองใช้และหาประสิทธิภาพการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

1) ความพึงพอใจต่อ "คู่มือ" การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม พบว่า คู่มือการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ดังนี้ ข้อ 1 ความพึงพอใจต่อเนื้อหา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 ความพึงพอใจต่อรูปแบบ

2) ความพึงพอใจต่อ "ระบบ" การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประกันคุณภาพ

ภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น 3 อันดับแรก ดังนี้ ข้อ 2 ระบบการประเมินคุณภาพภายใน ข้อ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และข้อ 6 สรุปผลการประเมินตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 4 โปรแกรมประเมินอภิมานการประเมินคุณภาพภายใน

3) ความพึงพอใจต่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ พบว่า โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นดังนี้ ข้อ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้โปรแกรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 ด้านการออกแบบของโปรแกรม

6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 การศึกษาสภาพการดำเนินงาน โดยใช้การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ทำให้ทราบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน 2) ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 3) ด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายใน และ 4) ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ประโยชน์ ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก แสดงว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วการดำเนินงานทุกขั้นตอนยึดหลักการมีส่วนร่วม สร้างแรงจูงใจ สร้างความรู้ความเข้าใจ และการพิจารณาจากภาพรวมของสถานศึกษาของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชนสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน อีกทั้งมีกระบวนการติดตาม

ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนและการจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย เป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อพิจารณาลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสูงสุด-น้อยสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ประโยชน์ และด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายใน ตามลำดับ เนื่องจากการประกันคุณภาพภายในต้องดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นมาตรฐานการอาชีวศึกษาและเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2555 ก่อให้เกิดคุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของผู้เรียนต้องขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ของพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน ระบบการบริหารที่ได้มาตรฐาน และระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ อีกทั้งความเอาใจใส่ของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลโดยอ้อมต่อระบบการบริหารและระบบการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานและส่งผลโดยตรงต่อการได้มาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาที่เชี่ยวชาญ คณะกรรมการสถานศึกษาที่เชี่ยวชาญส่งผลโดยตรงต่อการมีผู้บริหารและครูมืออาชีพ และส่งผลโดยอ้อมต่อมาตรฐานของระบบบริหารและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูมืออาชีพ จะนำไปสู่ระบบการบริหารและระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนสูง และมีคุณภาพ เป็นคนดี มีความสามารถและนำความสุข สนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

6.2 การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิธานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการ

การอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม จากผลการวิจัยจะเห็นว่า การนำเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์เข้ามา มีบทบาททางการศึกษา โดยเฉพาะการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการวิเคราะห์และการรายงานหรือผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างถูกต้อง อีกทั้งเพื่อรองรับการทำงาน ได้ถูกพัฒนาขึ้นให้มีขีดความสามารถสูงสุดสอดคล้องกับการทำงานตามวัตถุประสงค์และเกิดความถูกต้องของการประมวลผลของข้อมูล เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง คน วัสดุ อุปกรณ์ และระบบการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ต้องมีกระบวนการตรวจสอบ และทดลองใช้งานได้ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ และประเมินคุณภาพโปรแกรมจนไม่เกิดความผิดพลาดทางตรรก (Logical Error) ใดๆ จึงสามารถนำโปรแกรมไปใช้งาน ได้อย่างมั่นใจ

การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภิธานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ระบบการประเมินคุณภาพภายใน 3) การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง SAR (Self Assessment Report) และ 4) โปรแกรมประเมินอภิธานรายงานการประเมินคุณภาพภายใน 5) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ และ 6) สรุปผลการประเมิน มีความเหมาะสมทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบของโปรแกรม 2) ด้านการสนับสนุน และการให้บริการการใช้งาน 3) ด้านประสิทธิภาพของโปรแกรม และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้โปรแกรม อีกทั้งเป็นประโยชน์มีความถูกต้อง มีความเป็นไปได้และมีความเหมาะสม เนื่องจากการออกแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นการกำหนดลำดับ ความครบถ้วนของขั้นตอนให้ถูกต้อง โดยอาศัยการออกแบบไวล่วงหน้า มีขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ มีลำดับก่อนหลัง การอธิบายการทำงานแต่ละขั้นตอนด้วยคำ ประโยคที่สื่อความหมายให้เข้าใจง่าย ซึ่งใช้สัญลักษณ์ที่เป็นรูปแบบ ขั้นตอนต่างๆ และกำหนดชื่อเขตหรือรายการข้อมูลผลลัพธ์ ชั่วคราว เพื่อใช้อ้างอิงในขั้นตอนต่างๆ ซึ่งเป็นการเพิ่มความ สะดวกและถูกต้องรัดกุม

บทกวีนิพนธ์

การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภีมานสำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายใน
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

6.3 ประสิทธิภาพการพัฒนาโปรแกรมประเมินอภีมาน
สำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม
จากผลการวิจัยจะเห็นว่าการใช้โปรแกรมประเมินอภีมาน
สำหรับรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม
ที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบและทดลองใช้ มีการทำงาน
ตามวัตถุประสงค์ มีขีดความสามารถสูงสุด ได้ผลลัพธ์
ที่ต้องการอย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้ง
การประกันคุณภาพ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
ทราบถึงจุดที่ควรพัฒนา สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนา
สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสร้างความเชื่อมั่นแก่
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

การพัฒนาโปรแกรมประเมินอภีมานสำหรับรายงาน
การประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยรวม
มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า
ข้ออื่นสามอันดับแรก ดังนี้ ระบบการประเมินคุณภาพ
ภายใน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสรุป
ผลการประเมินตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ
โปรแกรมประเมินอภีมานรายงานการประเมินคุณภาพ
ภายในและความพึงพอใจต่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยรวม
มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า
ข้ออื่นดังนี้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้โปรแกรมและ
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการออกแบบของโปรแกรม
แสดงว่ารูปแบบการใช้โปรแกรมในการรับข้อมูล การดำเนิน
การของโปรแกรม ความรู้พื้นฐานของผู้ใช้โปรแกรม
การแสดงผลและขั้นตอนการใช้งาน อีกทั้งสามารถจัดเก็บ
ข้อมูลพื้นฐานของผู้ใช้โปรแกรมโดยอัตโนมัติ มีความถูกต้อง
ในการสั่งงานตามที่ผู้วิจัยต้องการ มีความเชื่อถือของระบบ
ในการใช้งาน มีความทนทานต่อความผิดพลาดของผู้ใช้
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความเร็วในการทำงานของโปรแกรม
คอมพิวเตอร์ และมีประสิทธิภาพและประโยชน์ของโปรแกรม
โดยส่วนรวม (Summative)

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนและการสนับสนุนจากสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- [2] Deming, W. Edwards (1986). Out of the Crisis.
MIT Center for Advanced Engineering Study.
- [3] Stufflebeam, D.L.(1999). [online]. Program
evaluation models meta evaluation checklist
[cited 2008, January 27]. From:[http://www.wmich.edu/evalctr/checklist/program
evaluation checklist.pdf](http://www.wmich.edu/evalctr/checklist/program%20evaluation%20checklist.pdf).
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2555. มาตรฐาน
การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555. หน่วยงานพิเศษ สำนัก
มาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพมหานคร.